

Визначивши виходячи з початкових умов коефіцієнти $d_1 = (4035,78 ; -882,58)$, запишемо траєкторію: $Y(t) = 4035,78 Y(t) = 4035,78 \times (0,78 ; 0,22) \times e^{0,4t} - 882,58 \times (-0,75 ; 1) \times e^{-5,91t}$.

Очевидно, що в даному випадку після деякого спаду на перших етапах спостерігається стійкий ріст валового продукту, так і кінцевого продукту в галузях, що входять у ЕВЦ і ріст ВП і КП у галузях, що не належать ЕВЦ Харківської області. Аналіз динаміки співвідношення кінцевої продукції галузей, що входять і не входять у енерговиробничий цикл Харківського регіону показав, що з часом воно стабілізується (рис.1), що пояснюється наявністю кореня Фробеніуса-Перона. Таким чином, можна зробити висновок про те, що з часом галузева структура стабілізується, і вкладення в галузі, що належать енерговиробничому циклу, забезпечують стійкий ріст у всіх інших галузях Харківської області.

З часом темпи росту галузей першої і другої груп не тільки стабілізуються, але і збігаються, що обумовлено співвідношеннями побудованої моделі. Технологічний темп росту системи складає $0,40$. Таким чином, аналіз розрахунків по моделі підтвердив припущення про те, що локомотивний розвиток галузей, що входять у сформований енерго- виробничий цикл регіону, приведе до росту і тих його галузей, що не входять до складу ЕВЦ.

Література

1. Гранберг А.Г. Основы региональной экономики. – М.: ГУ ВШЭ, 2000. – 359 с.
2. Колосовский Н.Н. Основы экономического районирования. – М.: Мысль, 1969. – 450 с.

Зубарев С.В., Ніколаєнко С.С., Зубенко Ю.Д.

КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЯ СЕРЕДА ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ

Постановка проблеми. Розвиток економіки будь-якої країни здійснюється під впливом інтеграційних процесів у глобальний економічний простір, які вимагають удосконалення існуючої системи господарювання, підвищення конкурентоспроможності товаровиробників як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках, а також активізації здатності підприємств вчасно реагувати й адаптуватися до змін економічного середовища. Використовуючи розроблені у світі передові технології можна перейти лише на стадію інвестиційного розвитку. Ця стадія припускає визначений технологічний монополізм, якого досягають завдяки власним розробкам і винаходам. Проте вже на початку XXI ст. розвиток науки і техніки стає не метою, а лише засобом соціально-економічного розвитку країн. Як зазначено науковцями в [1], майбутнє людства має бути пов'язане не з технотронним, а з гуманістичним суспільством, заснованим на

гідності, знаннях, свободі особи. Гуманіст – це і є гідна людина, котра прагне до знань, добра і краси.

Аналіз досліджень. Питанням ролі культурно-виховної середовища в інноваційних проєктах присвячено чимало ґрунтовних наукових праць в українській і світовій економічній науці. Вагомий внесок в розробку цього напрямку здійснили такі відомі науковці, як: А.І. Пригожин [2], Н. Я. Качмар-Кос [3], В.А. Швандар [4], А.М. Илишев [5], П.В. Гейзлер [6] та інші.

Мета дослідження. Формування культурно-виховного середовища інноваційних проєктів в сучасній Україні.

Основні результати дослідження. Найважливішою, визначальною основою гуманістичного суспільства має бути ідеологічна структура – визначена система філософських, наукових, художніх, моральних, правових, політичних, економічних, соціологічних знань і цінностей про світ, про місце людини в ньому, про сенс життя особистості у світобудові.

У процесі становлення гуманістичного суспільства має здійснюватися переорієнтування суспільства з виробництва матеріальних благ на виробництво духовних цінностей. Тому одним із головних завдань суспільства гуманізму є виробництво знань. Найвищою метою суспільства є формування й розвиток особистості.

На користь цієї тези говорить той факт, що, наприклад, у промислово розвинених країнах накопичення людського капіталу до кінця ХХ ст. у 3–4 рази перевищило накопичення капіталу в матеріально-речовинній формі, значно зросли витрати на будівництво нових музеїв, бібліотек, театрів, спортивних споруджень.

У США молоді люди у віці від 18 до 34 років купують і читають 2–3 книжки на тиждень. У суботній день у США переповнені всі театри, музеї, музичні салони. За останні 25 років число відвідувачів музеїв зросло у 2,5 рази, їх відвідують понад 500 млн. осіб на рік. У Великій Британії щорічно відкривається більше 18 нових музеїв, сфера культури і мистецтва приносить більше прибутку, ніж автомобільна промисловість. У США за один рік витрачається \$3,7 млрд. на проведення культурних заходів, \$2,8 млрд. – спортивних, в останні роки різко скоротилося вживання алкогольних напоїв і тютюнових виробів. Корпорація ІВМ вкладає кошти в розвиток 2500 закладів мистецтва в усьому світі. Вкладення британських корпорацій у мистецтво підскочили з \$1,08 млн. до \$46,8 млн. за одне десятиліття. Шведський уряд витрачає на розвиток мистецтва і культури приблизно \$35 на душу населення за рік, канадський – \$32, голландський – \$27.

У Південній Кореї повага до освіти та освіченості знайшла благодатний ґрунт у східній етиці самовдосконалення, у сімейних і культурних традиціях. За чисельністю молоді віком 20–24 роки, що одержала вищу освіту, ця країна зрівнялася з Японією і Францією. На 1 млн. населення у 1993 р. припадало 8706 науково-технічних працівників. У Сеулі половина населення відвідує університети або ж закінчила їх. У державі найвище у світі число докторів наук на душу населення. Подушовий прибуток виріс з \$82 у 1962 р. до \$7250 у 1993-

му (у 88 разів). До 2001 р. витрати на НДДКР зросли до 5% від ВВП. У 2000 р. 1/3 експорту склали товари новітньої технології. Темпи економічного зростання в Південній Кореї дорівнюють 10, заробітної плати – 15% за рік [7].

Загалом інноваційна діяльність в Україні може розглядатися як комплекс наукових, технологічних, організаційних, фінансових і комерційних заходів, спрямованих на комерціалізацію накопичених знань, технологій та обладнання. Цей вид діяльності офіційно є одним з пріоритетних, однак підтримка держави є часто декларативною. І в цьому не можна звинувачувати тільки державні органи, оскільки на сьогодні в Україні тільки зароджується поняття культури інновацій.

Для створення сприятливого інноваційного середовища необхідне вирішення комплексу завдань: юридичних, економічних, комунікативних, організаційних тощо. Отже, одним з головних завдань є формування нової свідомості як ключового моменту інноваційної культури. Вирішення цієї комплексної задачі неможливо без реалізації багаторівневої системи формування інноваційного середовища: від індивідуального до міжнаціонального.

В умовах України, не зважаючи на високий науково-технічний потенціал дослідних організацій та ВНЗ, особливо гостро стоїть питання формування культури інновацій саме на цьому рівні. Вкрай необхідна чітка політика, спрямована на роботу зі студентами, залучення їх до участі на всіх стадіях інноваційного проекту, формування азів знань у галузі підготовки та реалізації інноваційних проектів тощо.

Одним з прогресивних форм і методів навчання можна вважати використання у процесі навчання ділових ігор різного типу, які суттєво впливають на формування як навчальної, так і майбутньої професійної діяльності. Зацікавленість, що проявляється останнім часом до навчальних ділових ігор, пояснюється тією обставиною, що при вирішенні проблем, задач, завдань і ситуацій, закладених у грі, більшою мірою, ніж при інших формах навчання, стимулюється творча активність студентів, їх пізнавальна самостійність. Предметним змістом гри виступає імітація конкретних умов й динаміки виробництва, а також діяльності й стосунків залучених до нього людей. Основним засобом включення партнерів до спільної діяльності й одночасно засобом створення й вирішення ігрових проблемних ситуацій є двостороннє й багатостороннє спілкування, що забезпечує можливість вироблення індивідуальних й групових рішень, досягнення проміжних й кінцевих результатів гри. Ділова гра розкриває особистісний потенціал студента: кожен учасник може продіагностувати свої власні можливості окремо і в сумісній діяльності з іншими учасниками. Студенти вирішують задачі, шукають шляхи і засоби оптимізації професійного спілкування, виявляють свої недоліки і приймають заходи щодо їх усунення.

Ділова гра має певні переваги, що характеризують її як метод активного навчання. По-перше, студент включається в імітуюче професійне середовище і незалежно від власних цілей і мотивів діяльності, отримує необхідні навички і знання. По-друге, емоційно-творчий пошуковий характер діяльності студентів формує професійні образи і ситуації. Це, як правило, викликає почуття задово-

леності та впевненості у собі. По-третє, традиційні методи навчання розділяють навчальні дисципліни, а в діловій грі зміст суміжних навчальних дисциплін поєднується так, як він використовується у професійній діяльності.

Висновок. Вивчення та впровадження досвіду розвинених країн світу допоможе Україні активізувати проведення економічних реформ і реально перейти на інноваційний шлях розвитку, а проведення ділових ігор допоможе студентам зануритися у спеціально створену атмосферу спілкування, дозволить виконувати різноманітні ролі, допоможе розкрити потенціал комунікативних здібностей, навчить приймати рішення, сприяє рефлексивному аналізу власної комунікативної діяльності.

Література

1. Иноземцев В.Л. Глобализация и неравенство: что – причина, что – следствие? // Россия в глобальной политике. - 2003. – Том 1. - №1. – с. 159
2. Пригожин А.И. Нововведения: стимулы и перспективы. - М.: Политиздат, 1998.
3. Формування інноваційної культури в українських університетах: практ. посіб. / За ред. Н. Я. Качмар-Кос. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2012.
4. В.А. Швандар Управление инвестиционными проектами: учебное пособие для вузов / В.А. Швандар, А.И. Базилевич. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2001.
5. А.М. Илышев Учёт и анализ инновационной и инвестиционной деятельности организации: учебное пособие / А.М. Илышев, Н.Н. Илышева, И.Н. Воропанова. – М.: КНОРУС, 2005. – 240 с.
6. П.С. Гейзлер Управление проектами: практич. пособие / П.С. Гейзлер, О.В. Завьялова; под ред. П.С. Гейзлера. – Минск: Книжный дом; Мисанта, 2005. – 288 с.
7. Святоцький О. Кити, які роблять державу високорозвиненою (розвиток інтелектуального потенціалу, інноваційної моделі, моделі економічного зростання / О. Святоцький // Урядовий кур'єр . – 2001. – 16 трав. (№84). – С.14.

Зубарев С.В., Ніколаєнко С.С., Моїсєєва Ю.Ю.

УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМ РОЗВИТКОМ: РЕГІОНАЛЬНИЙ АСПЕКТ

В сучасних умовах глобалізації ринків інновації та інноваційний розвиток є рушійною силою, що спроможна забезпечити економічну незалежність України.

Регіони займають важливе місце у сфері інноваційної діяльності. З одного боку, вони повинні виконувати значну частину роботи з реалізації державної інноваційної політики, а з іншого – саме регіональний рівень влади дуже зацікавлений у впровадженні інноваційних технологій у виробництво та соціальну сферу [4].